

Nr 246.

Av herr **Johansson** i Bro m. fl., om viss ändring i bestämmelserna rörande utbetalande av medel ur anslaget till utjämning av kostnaderna för uppehållande av folkskoleväsendet.

Inom de flesta kommuner, åtminstone på landsbygden, förekommer det ofta att barn i folkskolan inte gå i den egna kommunens skola utan gå till en grannkommuns skola. Skälet är vanligen detta, att det är närmare eller bättre väg till grannkommunens skola. Ofta är det så, att en liten by, en gård eller ett torp ligger i utkanten av kommunen med en halvmil eller kanske ännu längre ofta dålig väg till närmaste skola inom den egna kommunen, under det att till en skola inom grannkommunen är det kanske bara några kilometer eller åtminstone betydligt bättre väg. Det är ingalunda förvånande att föräldrarna då försöka få tillåtelse för barnen att gå i grannkommunens skola. Sådant tillstånd lämnas nog även i de flesta fall, då inte bristande utrymme i grannkommunens skola lägger hinder i vägen. Men det är också vanligt, att grannkommunen fordrar viss ersättning för varje sådant barn som besöker dess skola. Denna ersättning brukar variera mellan 20 och 50 kronor per barn och läsår. Vanligen betalas ersättningen av barnens hemortskommun, ehuru det även ofta inträffar, att hemortskommunen nekar betala ersättningen, och barnens föräldrar själva få betala den, om de ha råd och möjlighet att göra det. Och ha de inte råd att betala den fordrade ersättningen, tvingas barnen att gå den kanske mångdubbelt längre och svårare vägen till hemkommunens skola.

Att en viss sådan ersättning krävts har tidigare ej varit så mycket att anmärka på. Kommunerna ha själva helt fått bära kostnaderna för byggande och underhåll av skollokaler och lärarebostäder. Genom riksdagens beslut år 1930 att lämna ett anslag av 8,800,000 kronor till »Utjämning av kostnaderna för uppehållande av folkskoleväsendet» har saken kommit i ett annat läge. Detta anslag synes främst vara avsett till lindring i kostnaderna för byggande och underhåll av skolor och lärarebostäder, då statsanslag till lärarnas avlöning redan förut utgår med mer än 90 procent. Härigenom har staten påtagit sig en ganska betydande del av de kostnader, som förut helt ålegat kommunerna. Det kunde då synas vara en rimlig fordran, att en kommun icke skulle begära ersättning för barn från en grannkommun, som besöker dess skola, såvida ej synnerliga olägenheter och kostnader uppstå.

I årets statsverksproposition förekommer på åttonde huvudtiteln: folkundervisningen begäran om anslag med samma belopp, som riksdagen i fjol beviljade till »Utjämning av kostnaderna för uppehållande av folkskoleväsendet». Det synes oss vara påkallat, att i föreskrifterna för detta anslags utbetalande införes bestämmelse därom, att kommunen ej äger fordra ersättning för barn från annan kommun, som går i dess skola, med mindre ökade kostnader kunna påvisas och vederbörande folkskoleinspektör förklarar ersättning böra utgå.

Med stöd av vad här anförts föreslå vi,

att riksdagen ville besluta hos Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av ändrade bestämmelser för utbetalande av medel ur anslaget till »Utjämning av kostnaderna för uppehållande av folkskoleväsendet» i överensstämmelse med vad här förut anförts.

Stockholm den 22 januari 1931.

A. J. Johansson
i Bro.

Harald Andersson
i Dunker.

P. J. Edberg.